

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Vita P. Iacobi Laynis Secundi Societatis Iesv Generalis
Alphonsi item Salmeronis Vnius in primis decem Socijs**

**Ribadeneyra, Pedro de
Coloniae Agrippinae, 1604**

In Galliam à Pio mittitur Laynes. Cap. 1.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11740

IACOBI
LAYNIS

Societatis IESV Præpositi Ge-
neralis ab Ignatio Pro-
ximi.

LIBER TERTIVS.

In Galliam à Pio mittitur

LAYNES.

CAP. I.

Hegatum ea tempe-
state Pius I V. in
Galliã mittere cõ-
stituit Hippolytum
Cardinalem Ferrar-
riensem, qui ob sin-
gularem prudẽtiam, natalium splen-
dorem, & Gallicæ in Italia gentis pa-
trocinium, Carolo regi eius nominis
nono. Matriq̃ue Catharinæ Medicæ,
iuxta carus, acceptusq̃; erat, quo na-
tum istic bellum intestinum, & Cal-
uinianæ laxis incendium initio pius
parens pro virili restingueret. Co-
mitem

1561.

I mitem Cardinali qui Hæreticorum calumnias, cum res daret refelleret LAYNEM Theologum egregiū addidit. Roma digrediuntur Cal. circiter Quinct anni 1561 licet cœli æstus, annique hora à profectioe deterre- re quietemq; flagitare videretur. LAYNES, ad hoc quod cœlestium flagraret amore, in Italiæ oppidis qua- iter haberet frequenter concionaba- tur, eo labore, itinerumq; & æstus in- commodis Ferrariæ grauem in mor- bum ad medicorum desperationem incidit. Mox DEO bene iuuante, con- firmata statim valetudine, Galliam cum Hippolyto saluus incolumisq; ingreditur. Regina tū, Caroli Regis, cuius tutelam gerebat, auspicijs, ad- conuentum Proceres Gallix Popsia- cum, non procul à Diui Germani vo- carat, vt de pace positis armis civili- bus, deq; religione maiorum, illic retinenda agerēt. Venire eodem (quis credat) nobilium quorundam factio- ne, atque præsidio è Gebennicis ausi Theodorus Beza Gallus, & Petrus Martyr Italus, ceteriq; pestilentis ca-

thedræ ministri, quod quidem de re-
 ligione colloquium Pofsiacense, post
 hominum memoriam perniciosissi-
 mum, vt iam tum LAYNES animo
 prouifum prædixit. Seminarium ex-
 titiffe seditionum bellorumq; ciui-
 lium, & Sectarum quæ ad hanc diem,
 difseminatæ, regnum cætera florētif-
 simū, & pietate olim Christiana, cla-
 rissimum, tantum non funditus euer-
 terunt; prudentes homines obserua-
 runt. Magnum sane LAYNI pijsque
 omnibus is conuentus dolorem attu-
 lit, vt temperare sibi non potuerit,
 quin bona reginæ venia, animi sen-
 sum atque mœrorem, habita hac
 Italico sermone vehementi atque
 diferta oratione, publice testaretur,
*si ea duntaxat serenissima Regina, hoc
 conuentu agerentur, quæ Gallici regni
 propria, ad reliquos nihil attineret, &
 ad Reip. regniq; administrationem tan-
 tum spectarent, silentium equidem mihi
 libens indixissem. Platonis consilium se-
 cutus. Quo exterum ac peregrinum ho-
 minem in aliena Rep. vetat esse curio-
 sum.*

sum. Neq; Hispanus de Gallicis rebus iudicare auderem, in tanta Principum, & Episcoporum, doctissimorumq; hominum quos huc confluisse video, corona, nisi enim ineptus atq; imprudens rerum haberi vellem. Verum enimvero cum in praesens videam, de religione maiorum ac fide (qua vna omnium gentium est, & Catholica, & Romana, ideoque ad omnes orbis terrarum incolas, & Regna ex aequo pertinet) de communi profecto omnium causa agitur: & officium est filij non ingrati, Matri laboranti Ecclesiae Catholicae omni ope praesidioq; succurrere. Quamobrem me, ut arbitror, hodie no die, nemo, iure exterum licet hominem reprehendet, qui communem omnium Christianorum causam pro virili defendendam suscepi, ut enim nullus est apud Deum personarum respectus, sic & in sponsa eius ecclesia, nullum discrimen Graeci aut Hebraei, Itali, aut Hispani, Indi, aut Europaei, equidem serenissima regina, & vsu rerum & varia librorum, potissimum vero sacra scripturae lectione

cōperi, periculosum & plenum esse opus alee
 & damno obnoxium, cum ijs colloqui
 vel auscultare, qui ab Ecclesia Catholica
 matris nostrae gremio sponte exciderunt
 & deprauatarum sese opinionū laqueis
 vltro induerūt, ac veluti transfuga à re-
 ligione maiorum descuerunt. Nec enim
 temere illos in sacris literis diuinus spi-
 ritus passim, nunc serpentes, nunc lupos,
 interdum vulpes, nonnunquam & feras
 appellare consuevit. Serpentes quidem,
 qui visu enecant, & euomunt venena,
 lupos item rapaces in vestimentis ouium
 obambulantes vt dominicū gregem dis-
 sipent, atq; dilanient. Vulpes astutas qua
 Vineam domini suffodiant. Belluas deni-
 que crudelitate immanes, quae partim
 vi partim dolo, malisq; artibus, Dei do-
 num euertere nituntur. Hinc scriptura
 ait: *Quis miserebitur incantatori à ser-
 pente percusso, & omnibus qui appropriat
 bestijs. Quae cum ita sint duplex mihi in
 his malis consilium atq; remedium pu-
 blice profuturum, venit in mentem, cer-
 tum alterum, alterum non perinde tu-*

Eccl. 12.

tum

tum, in utroque vero illud persuasum cupiam, neque tibi Regina, neque Principi seculi huius, fas esse, fidei res controuersasque tractare: id enim, potestatis à Deo illis commissæ fines excedit, qui regnorum Prouinciarumque administratione, ius suum cuique ex aequo & bono tribuendo continentur. Sacerdotum nimirum id munus, Episcoporum id officium est, Fidei causas controuersiasque disceptare, legem diuinam interpretari ac diiudicare. Cumque res ardua per se, difficilisque periculi plena sit, Fidei Religionisque censor, ad Pont. Max. Ecclesie caput, & generale concilium, quale nuper Tridenti, cogi cœpit, dubia & controuersa de quibus ambigitur, omnium seculorum auctoritatibus referri, & debent, & solent. Et uero in Basiliensi concilio cautum fuisse ac-

Sess. 15.

cepimus, ne dum generale concilium cogitur, sex ante mensibus in Prouincijs priuatae synodi, conuentusque agantur. Optimum itaque factum, si qui forte (ut esse inuitus animaduerti) in Gallia regno deprauatarum opinionum Zizania, in

agro Domini disseminare temere audet,
 aliudq; Euangelium promulgant contra
 scriptum & traditum Dei verbum, praeter
 Apostolorum doctrinam, & contra
 sanctissimorum hominum sensum, au-
 thoritatemq; scripturam recte interpre-
 tantium, in Tridentum ad conciliū, pridē
 indictum & nunc instauratum, tanquā
 ad legitimum tribunal mittantur. Illi
 enim doctorū hominum, totius Europa
 flos, Episcoporum, Theologorum, & iura
 consultorū, veluti in Panegyrim confluit,
 & quod rei caput est, Spiritus sanctus
 praesto Concilijs adesse, sanamq; patrum
 aggregatis doctrina veritatē suggerere,
 consuevit. Pōtifex, ne quid dubitent, cō-
 meatum illis, fidemq; publicā, vt tutis il-
 lis Tridenti esse liceat, dabit. Illic discent,
 quae ignorant: Error eripietur, nisi pertinaces
 resistent veritati, lumenq; cecitas
 reijciant. Alterum vero non perinde tu-
 tum remedium tollendo ex agro Domini
 hereticorum lolio, videtur, vt si Triden-
 tum proficisci recusent, forumq; defugiant,
 ad Episcopos Galliae mittas, qui, ad-
 hibit

hibitis Theologorū doctissimis, docebūt,
 quæ vera sit Ecclesiæ fides, quæ auctoritas
 scripturæ: nullis tamen admissis, ad hanc
 disputationem præterquam Ecclesiasti-
 cis: ne ut fieri amat, imperitum vulgus
 venenū audiendo citius bibat, quam re-
 medium. Cancer enim hæreticorū sem-
 per serpit: Quos quidem Episcopos si au-
 dire detrectant dic Ecclesiæ: quam si non
 audiunt, sint tibi veluti Ethnici, & pub-
 licani. Hæc si seruare velis, (velle autem
 debes) magna te molestia liberabis, &
 Gallia regno olim florētissimo, regū Chri-
 stianissimorū exemplo, optime consules.
 Causa iam perorata, ad hæreticorum
 fallaces captiūculas, quibus imperi-
 tæ plebis animos inescare, atq; irreti-
 re solent, diluendas, curā, cogitatio-
 nemq; conuertit. Vnum de multis ar-
 gumentis acute ab illo, & perspicue
 cōclusum adferā. Afferere enim ausi
 sectarij, si Missa, cruēti illius in cruce
 sacrificij figura esset, in hostia simul
 figuratum Christū esse minime posse.
 Sophisticā hanc captionē apta simili-
 tudine sic elusit, ac refellit LAYNES

G S Rex

Rex potentissimus ditionis suae urbem obsidionem, collecta manu, fuis hostium frangatisque copiis liberat, victor, & triumphans ingreditur. Liberos ciues campo frui promittit, non alia mercede, quam, ut quotannis frequens eius victoria memoria exstet: quae triplici ratione celebrari potest: vel assidua praedicatione ad posteros transmissa, seu histiarum monumentum memoria prodita: vel ludis & imagine belli, quam identidem milites, ducesque representent: vel denique, quae ratio ceteris longe praestabilior, celebriorque videtur, si Rex ipse praesens ludos, imaginemque partem a se nuper victoriae exhibeat, spectandamque ostendat civibus. Idem profecto in missa incruento sacrificio usu venit: Memoriam enim mortis Christi, crucis ac cruciatuum exhibemus, quibus hominem in libertatem asseruit Deus, ac demonem generis humani hostem victum superavit: qui princeps huius seculi mundum cinxerat, in suamque potestatem poene redegerat. Christum quoque saluatorem constat, ut hostiam vivam, & propitia-

pitiationem pro delictis hominum Deo
 patri à sacerdotibus quotidie iã inde ab
 initio nascentis Ecclesie, reuera offerrè
 solere. Profligata iã de Fide quæstione
 reges iterum allocutus L A Y N E S,
 serio hortatur ne posthac huiusmodi
 sectariorũ colloquia, reip. pernicio-
 sa, patiantur: non enim iudices illos
 à Deo religionis constitutos, sed E-
 piscopos, sed Ecclesiam, eiusq; caput
 Pontificem maximum. Periculosam
 item, ideoq; interdictam iam inde à
 Theodosio Imperatore pio, cum hæ-
 reticis disputationẽ, atq; colloquiũ:
 deuitanda itaque, & fugienda. Ad hæc
 vna fide Catholica, regna atq; impe-
 ria in officio contineri, iusq; recte
 administrari: Catholicos Principibus
 dicto audientes obtemperare: hære-
 ticos contra factionibus atque sedi-
 tionibus, optime constitutas respub.
 euertere. Eius rei si exempla require-
 rent (ne lógius abirèt, memoriãq; an-
 naliũ replicare vltimã necesse esset)
 finitimarũ Germaniæ gentiũ exẽplo
 docti saperent. Si forte regnandi cu-
 piditate.

piditate Dei causam negligenter, si-
 demq; maiorum, ut plus equo Politi-
 smo dediti solent, desererēt, etiā atq;
 etiam viderēt, ne regno quoque ipso
 aliquando exciderent: quod Religio
 Christiana, atque catholica norma
 sit, & regula legum, regnorum, pacifi-
 que publicæ. Vehementi hac oratio-
 ne, firmisq; lateribus LAYNES, fre-
 quenter etiam, iterare: fufis interdū
 in dicendo lacrymis, quas & audito-
 ribus excuteret. Reges consilium se-
 cuti, hæreticorum id genus conven-
 ticula, legibus prohibēt: tamen si non
 deessent iam tum ea tempestate poli-
 tiæ, quam Christi studiosiores, qui po-
 testatē sectarijs concionandi incauti
 faciendam iactarent; hoc colore: ni-
 mirum ut semel virus omne euome-
 rent: mox veram doctrinam Catholi-
 corum cōmodis hausturi. Quasi vero
 nō præfracti illi pertinacius obdurēt,
 aliosq; auditi in perniciem adducant.
 Rogatus itaq; nō raro à Principib. vi-
 ris, hisce ut colloquijs interesse ne gra-
 uaretur, & cōcionibus, quo refelleret
 prōptius; à se nō est passus impetrari.
 quod

quod veri Catholici officium esse negaret, sermonem cum illis habere communem, ne aue quidem illis, si obdurarent esse dicendum.

Lutetia Parisiorum qua gesserit.

CAP. II.

Lutetiam inde profectus, pijs veteranos adderet in religione maiorum retinenda, misso omni novarum rerum studio, concionatus crebro est Italico sermone Aduetus tempore anni 1561. in D. Augustini æde: quæ res publicè Catholicis, qui frequentes aderant, confirmandis, hæreticis verò, qui primum irridendi gratia accesserant, in viam reuocandis utilis fuit: magna est enim in omnem partem veritatis vis. Gallice item in virginum Deo cōsacratarum templis differuit, tametsi linguæ illius nō satis peritus, pertinaci tamen studio, iuuandæ Ecclesiæ zelo adductus, euicit, didicitq;. Controuersias illic, & quæ ab hæreticis in dubiū vocari solēt exponere, piosq; cōfirmare

G 7 cœpit.